

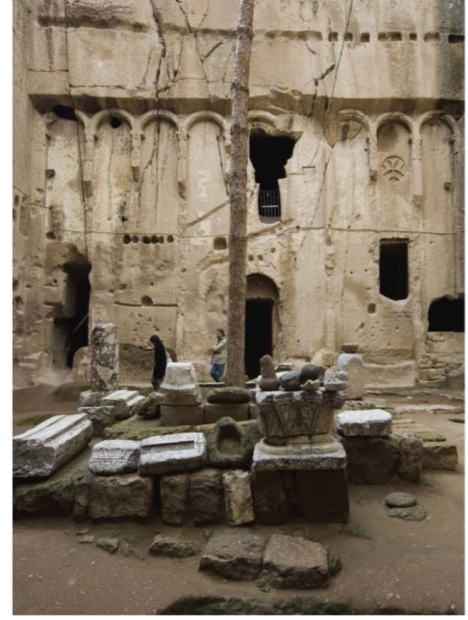
T.C. NİĞDE VALİLİĞİ
İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
Republic of Turkey Governorship of Niğde
Provincial Culture and Tourism Directorate

GÜMÜŞLER

MANASTIRI / MONASTERY

Gümüşler kasabasında yer alan manastırın Orta Çağ'daki adı ve tarihi hakkında dönem kaynağı bulunmamaktadır. Yapılış tarihi kesin olarak bilinmemekle beraber, kuvvetli ihtimalle 8-12 yüzyıllar arasında yapıldığı sanılmaktadır. Büyük bir kaya kilisesinin içine oyulan manastır; Kapadokya bölgesi içerisinde, günümüze iyi korunarak gelmiş en büyük manastırlardan birisidir.

Kapadokya'da kayaya oyulmuş pek çok manastır bulunmaktadır ve bazı bilim adamları bunları yemekhaneli (trapezalı) ve açık avlulu olmak üzere iki grupta ele almaktadır. Gümüşler Manastırını ikinci grup dâhilindedir. Manastırın en önemli yapısı, kompleksin kuzeyinde yer alan kilisedir. Manastır da yer alan diğer mekânların pek çoğunun işlevi bilinmemektedir. Orta avluda mezarlar ve erzak depoları bulunmaktadır. Girişte avlunun sol

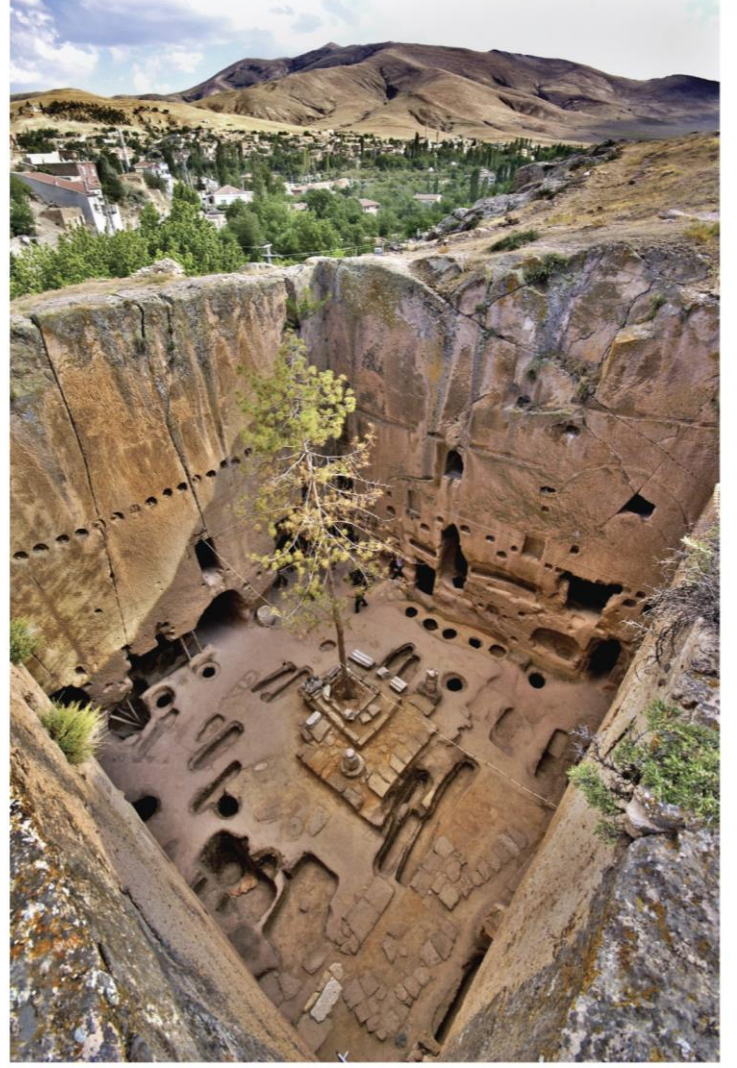
tarafında yeraltı şehri mevcuttur. Yeraltı şehrinde toprak yüzeyine ulaşan havalandırma ve megafon şeklinde haberleşme sistemi vardır.

Kilisenin duvar resimlerinde en az üç farklı ustanın çalıştığı düşünülmektedir. Ana apsisteki üç şerit halindeki resimlerin en üstündeki Tahta İsa, sağında iki melek, İncil yazarlarının sembolleri ile Desis sahnesinde yer alan Meryem ve ha-

variler, en alttaki şeritte ise Kayserili Büyük Basileios, Nysa'lı Gregorios, Nazians'lı Gregorios gibi kilise babalarının resimleri yer almaktadır.

Kuzey haç kolundaki Meryem'e Müjde, İsa'nın doğumu ve Tapınağa Takdimi sahneleri ile Vaftizci Yahya ve Aziz Stephanos figürleri ikinci bir sanatçının elinden çıkmış olmalıdır. İç narteksten naosa giriş kapısının güneyindeki Meryem ve çocuk İsa ile iki yanındaki baş melekler Gabriel ve Mikael figürleri üçüncü sanatçıya aittir. Narteksin üstündeki bir odanın duvarlarında Kapadokya'da örneği görülmeyen, av sahneleri, çeşitli hayvanlardan oluşan bir kompozisyon dikkat çekmektedir. Kapadokya'daki pek çok kilisede olduğu gibi, Gümüşler Manastırında da duvar resimlerinin ikonografik ve üslup özelliklerine göre yapılabilmektedir. Manastır-daki duvar resimleri İngiliz arkeolog-restoratör Michel Gough tarafından 1960 lı yıllarda tamir edilmiştir. Kilisedeki resimlerin bu özellikleri ve karşılaştırmalı değerlendirilmeler yöntemi ile 11./12. yy.lara tarihlendirmek mümkündür.

The monastery is located in Gümüşler Town, an important historical source with relation to the Middle Ages. Despite not knowing the precise foundation of the Gümüşler monastery, it is supposed to have been built between 8th-12th centuries. The monastery is carved out of a large rock church and is one of the best preserved and largest of its kind in the Cappadocia region.

There are quite a few monasteries hewn out of the rock in Cappadocia and some scholars split these into 2 types; those with dining halls and those with open courtyards. The Gümüşler Monastery is part of the second group. The most important part of the monastery complex is the church to its north. The church comprises of four free standing closed aisles based on a Greek cross plan; in the northern aisle of the cross there is a niche with two tombs. To the west there are 2 entrances covered with a cradle vault. The function of many of the other spaces in the monastery is not known. Graves and storerooms are situated in the central courtyard. On the left side of the courtyard at the entrance is an underground city which has communication and ventilation systems extending to the soil surface.

It is assumed that at least 3 different Masters worked on the paintings found on the walls of the church. In the main apse there are three bands of painting; the highest shows Christ Enthroned, with two angels to his right, the symbols of the Gospel writers and the moment of Desis with Mary and the disciples. The lowest series shows fathers of the church, Basil the Great of Kayseri, Gregory of Nysa, Gregory of Nazians and the like.

In the north aisle of the cross are representations of The Annunciation, The Nativity and The Presentation at the Temple with the figures of John the Baptist and St. Stephen which must have been painted by the hand of a second artist. On the inside of the narthex to the south of the entrance door are representations of Mary and baby

Jesus and on each side of them the archangels Gabriel and Michael which belong to the hand of a third artist. On the walls of a room above the narthex is an example of something not seen anywhere else in Cappadocia: hunting scenes. There is an interesting composition of a variety of animals. The special style and iconography of the paintings on the walls of the Gümüşler Monastery is the same as that can be seen in many churches in Cappadocia. It is possible to date the paintings in the church to the 12th and 13th C. A.D. by comparing and evaluating them by these traits.

